

Beste deelnemers aan de tweede ronde,

Hieronder tref je een deel van het gelezen pensum aan. De 17 vragen over dit gedeelte vind je op de andere blaadjes. Deze mag je losscheuren van de tekst om het beantwoorden van de vragen te vergemakkelijken.

Voor dit gedeelte van de tweede ronde heb je 75 minuten de tijd.

Exitus fortunatus vobis sit!

- Diruta sunt aliis, uni mihi Pergama restant,
incola captivo quae bove victor arat.
Iam seges est ubi Troia fuit, resecandaque falce
luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus.
- 55 Semisepulta virum curvis feriuntur aratris
ossa, ruinosas occulit herba domos.
Victor abes, nec scire mihi, quae causa morandi,
aut in quo lateas ferreus orbe, licet.
- 60 Quisquis ad haec vertit peregrinam litora puppim,
ille mihi de te multa rogatus abit,
quamque tibi reddat, si te modo viderit usquam,
traditur huic digitis charta notata meis.
- Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva,
misimus; incerta est fama remissa Pylo.
- 65 Misimus et Sparten; Sparte quoque nescia veri.
Quas habitas terras aut ubi lentus abes?
Utilius starent etiamnunc moenia Phoebi.
Irascor votis, heu, levis ipsa meis!
- 70 Scirem ubi pugnares, et tantum bella timerem,
et mea cum multis iuncta querela foret.
Quid timeam, ignoro; timeo tamen omnia demens,
et patet in curas area lata meas.
- Quaecumque aequor habet, quaecumque pericula tellus,
tam longae causas suspicor esse morae.
- 75 Haec ego dum stulte metuo, quae vestra libido est,
esse peregrino captus amore potes.
Forsitan et narres, quam sit tibi rustica coniunx,
quae tantum lanas non sinat esse rudes.
- fallar, et hoc crimen tenues vanescat in auras,
80 neve, revertendi liber, abesse velis.

1. Tegenover *diruta* (versregel 51) wordt in het vervolg de nadruk gelegd op de vruchtbaarheid van het Trojaanse grondgebied. Noteer uit het vervolg (tot en met versregel 56) een werkwoord en een bijvoeglijk naamwoord die de vruchtbaarheid van het Trojaanse land weergeven. (4 punten)
2. Noteer drie verschillende stilistische middelen die in versregel 51 voorkomen. Noteer de naam van dit stilistische middel en de desbetreffende woorden. (6 punten)
3. Versregel 51: *aliis*. Noteer twee namen van personen die tot de *aliis* gerekend kunnen worden. (4 punten)
4. Noteer de syntactische functie in de zin (bijvoorbeeld onderwerp, gezegde, bijwoordelijke bepaling) van de volgende woorden. (4 punten)
 - a. versregel 52 *quae*
 - b. versregel 53 *seges*
 - c. versregel 55 *curvis aratris*
 - d. versregel 62 *huic*
5. Versregels 57-58: *Victor abes, nec scire mihi, quae causa morandi, aut in quo lateas ferreus orbe, licet.*

Martine Zuidweg vertaalt dit distichon als volgt:

"Winnaar! Waar ben je? Waarom blijf je weg? Mag ik dat van je weten?
In welke streek houd je je, man zonder hart, voor mij schuil?"

- a. Citeer het Latijnse tekstelement dat correspondeert met "man zonder hart" in de vertaling van Martine Zuidweg. (2 punten)
 - b. De vertaalster heeft voor een grammaticale structuur gekozen die heel anders is dan die van het Latijnse origineel. Toon dit aan met drie verschillende voorbeelden. (6 punten)
6. Vertaal de versregels 59 t/m 64. (18 punten)
7. Zet alle vette woorden die in het enkelvoud staan om in het correcte (overeenkomstige) meervoud (versregel 60). (5 punten)
Ille mihi de te multa rogatus abit

8. Leg uit waarom de coniunctivus is gebruikt. (4 punten)
- a. versregel 58 *lateas*
 - b. versregel 67 *starent*
 - c. versregel 77 *sit*
 - d. versregel 78 *sinat*
9. In het Nederlands zijn veel woorden aan het Latijn ontleend. Zoek vijf Latijnse woorden uit deze tekst die voortleven in een nu nog gebruikt Nederlands woord. Beantwoord deze vraag door het citeren van het betreffende Latijnse woord en het noteren van het afgeleide Nederlandse woord. N.B.: namen worden niet goed gerekend! (5 punten)
10. Versregel 67: wat wordt bedoeld met de *moenia Phoebi*? (2 punten)
11. Versregels 71/72:
- a. Waarom noemt Penelope zichzelf *demens*? (2 punten)
 - b. Wat wordt bedoeld met *et patet in curas lata area meas*? (2 punten)
12. versregel 75: *haec*.
- a. Waarnaar verwijst *haec*? Geef antwoord in het Nederlands. (2 punten)
 - b. Waar is Penelope ook nog bang voor? Geef antwoord in het Nederlands. (2 punten)
13. Versregel 74:
- a. Scandeer deze versregel (3 punten)
 - b. Leg uit dat Ovidius het metrum met de inhoud heeft laten corresponderen. (2 punten)
14. In versregel 77 wordt *narres* gevolgd door een afhankelijke vraag. Herschrijf deze vraag in een Acl waarbij je *quam* vervangt door *tam*. (3 punten)

15. De volgende versregels komen uit een ander deel van de teksten die je hebt gelezen. Maar 'help!': de Inktvraat van het Kindermuseum heeft toegeslagen! Drie woorden zijn beschadigd! Welke namen moeten op welke plaats worden ingevuld?

"Hac ibat Simois, haec est Sigeia tellus,
hic steterat *www* regia celsa senis.

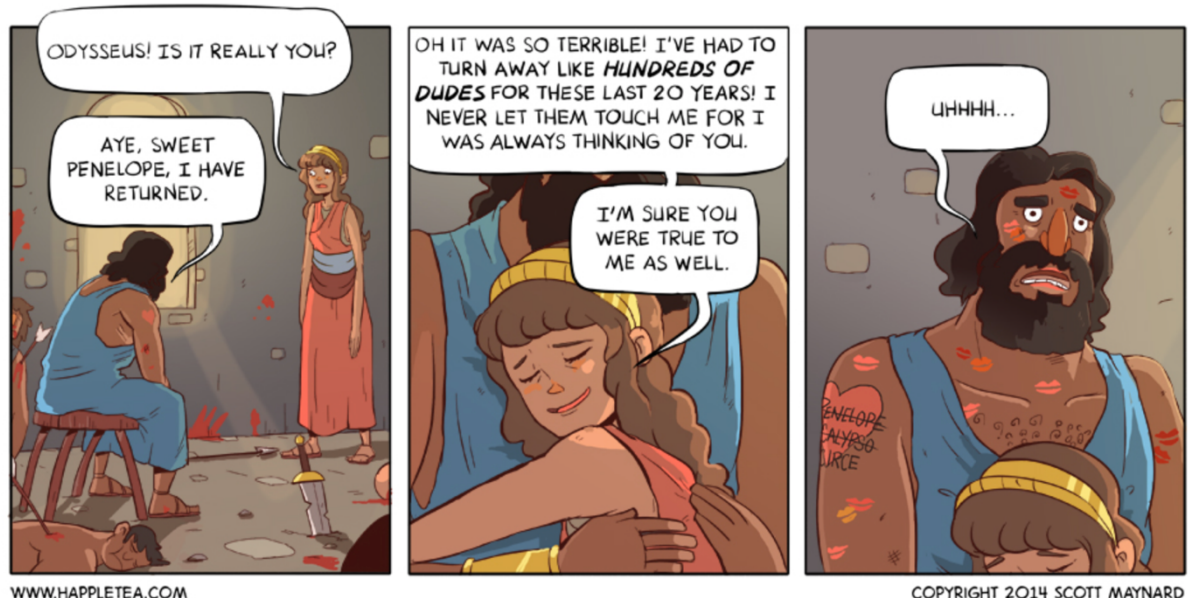
- 35 Illic Aeacides, illic tendebat *xxxx*;
hic lacer admissos terruit *yyyy* equos."

Je kunt voor elk antwoord kiezen uit de onderstaande vier namen. Daarbij maak je ook telkens de keuze of je gezien het Latijn een nominativus of een genitivus nodig hebt: (6 punten)

Hector/Hectoris
Paris/Paridis
Priamus/Priami
Ulixes/Ulixis

16. In andere delen van deze brief noemt Penelope o.a. Paris, Patroclus, Icarius en Telemachus. Beschrijf in maximaal twee zinnen per persoon waarom Penelope de betreffende persoon noemt. (4 punten)

17.

Zie bovenstaande afbeelding, middelste plaatje:

- a. Klopt Penelope's bewering in het bovenste ballonnetje? (2 punten)
b. Klopt Penelope's bewering in het onderste ballonnetje? (2 punten)

Einde deel 1